

Lisa 1. Tegevuskava (või arengukava) vabas vormis *(sh tegevuse eesmärgid, kavandatud tegevuste ülevaade, tegevuste toimumise peamine koht ning oodatavad tulemused)*

Esietendused Narvas 2025

12. aprillil 2025 esietendub Narvas Poola lavastaja Maciej Podstawny uuslavastus “**Unistuste saar**”. Lavastuse teksti kirjutab Andra Teede.

“Unistuste saar” on pingeline ja poeetiline lugu ühest perekonnast, kes elab täielikus isoleerituses väikesel Läänemere saarel, mis tundub neile ainsa turvalise paigana maailmas. Vanaemast, isast ja kahest noorest koosnev pere hoiab elus lihtsat saareelu, kuid nende elu varjutab suur ja seletamatu oht, mis on vallutanud maailma väljaspool saart.

Isa Hans, perekonna raudne juht, usub, et ainult saare karmide reeglite järgimine ja täielik enese isoleerimine võib neid kaitsta. Samal ajal noored Angela ja Karl unistavad maailmast, mida nad enam näha ei saa.

See lugu uurib tänapäeva ärevusi ja küsimusi: kuidas hoida lähedasi turvaliselt maailmas, mis tundub lagunevat? Kas täielik eraldatus on lahendus või hoopis karistus? Ning kas on õigem kuulata hirmu või lootust? Düstopia ja inimlik draama põimuvad lummavaks jutustuseks, mis paneb küsima, mida tähendab vabadus, turvalisus ja inimlik kontakt.

15. augustil 2025 esietendub Vaba Lava Narva majas Mari-Liis Lille lavastus „**Balti kliima**“. Teksti autor on Piret Jaaks. Tegemist on dokumentaalnäidendiga Baltijetsi tehases, materjal on kogutud nii arhiivist kui intervjueeritud inimesi, kes kunagi tehases töötasid.

Lavastus tegeleb tööstuspärandi ja kultuuriloo säilitamisega, lisaks arutleb ühiskondlike ja globaalsete teemade üle. Lavastusel on otsene seos Narva linna ja eluga, loodame väga, et see pakub kohalikele elanikele huvi.

Oodatav tulemus kõikide lavastuste puhul Narvas on see, et publiku arv tõuseb ja kohalikud inimesed näevad üha rohkem teatrit dialoogivormina ühiskonnas.

Erinevad üritused

Jätkame laste teatriringi läbiviimist ja osalemist erinevatel kooliteatrite festivalidel.

Plaanime jätkata noorte dramaturgiaprojektiga „**Klass-Akt**“, kus koolinoored kirjutavad kogenud dramaturgide juhendamisel 4 päevaga 4-5 erinevat näitemängu ja mille professionaalsed lavastajad ja näitlejad kahe päevaga lavale toovad.

Jätkame ka „Poesipäevade“ korraldamist kus toimuvad etendused, kontserdid ja arutelud, mille algallikaks on Eesti poeesia või ilukirjandus.

Vabaduse Festival 2025

2025. aasta suvel leiab aset kolmas rahvusvaheline teatريفestival meie majas. Soovime lavastusi tuua rohkem linnaruumi, et kohalikud festivalist veelgi enam osa saaksid. Taas on ootamas väga põnev programm Kesk-Aasiast ja mujalt, kus leiab nii tantsulavastusi kui dokumentaallavastusi, mis muudav festivali isiklikuks ja inimlikuks.

Mitmetes riikides on vabadus ohustatud, kuid jätkuvalt leidub inimesi, kes seisavad vabaduse eest isegi otsese ohu korral. Vabaduse festival 2025 annab neile teatritegijatele hääle ja platvormi, esitledes lavastusi riikidest, kus on tõsiseid probleeme vaba mõtte ja sõna levitamiseks. Toome publikuni lavastusi Ukrainast, Türgist, Gruusiast, Kuveidist, Kõrgõzstanist, Kasahstanist ja Pakistanist, tuues esile erinevaid vaatenurki konfliktidele. Festivalil on eriline rõhk dokumentaalsel teatril ning vabaduse, mälestuste ja hävingu teemasid käsitletakse sel korral peamiselt läbi naise silmade.

Miks on neid üritusi Narva vaja?

Eestikeelsete ürituste korraldamine Narvas on üheks viisiks kohaliku kogukonna sidumisel ja eesti keele oskuste arengu toetamisel. Narvalased vajavad väga keelepraktikat. Venekeelt kõnelevad inimesed on välja toonud asjaolu, et neil ei ole Narvas kellegagi Eesti keeles rääkida või neil ei ole ühtegi eestikeelset sõpra.

Hea analüüsi kogukonna arvamustest ja Narva elanikest leiab Sergei Poljatšihhini lõputööst, mis toetub Vaba Lava 2022. aasta suurlavastusele „100% Narva“

(<https://dspace.ut.ee/items/e6bd9382-f62a-4c39-a9a7-e990606fabcb?fbclid=IwAR0QYSMGnhsg3SurA4bUxmFPKMnXnPf6CAq4pRhRN5fpXCLe83GOhx4Nrw>).

Seega annavad eestikeelsed üritused kohalikele elanikele võimaluse praktiseerida eesti keelt igapäevastes olukordades. See aitab arendada keeleoskust nii kõnes kui ka lihtsalt eesti keele kuulamise osas. Korraldades eestikeelseid üritusi, loome keskkonna, kus eesti keel on loomulik ja igapäevane suhtlusvahend. Üritustel osaleja saab meeldiva keeleõppe kogemuse ja loodetavasti inspireerib see jätkama iseseisvalt.

Lisaks on väga oluline, et eestikeelsete ürituste kaudu saab tutvustada Eesti kultuuri, traditsioone ja ajalugu. See mitte ainult ei aita inimestel keelt paremini mõista, vaid toetab ka kultuurilist kinnistumist.

Eestikeelsed üritused aitavad kaasa kogukonnatundele, kuna toovad kokku erinevaid inimesi ja loovad võimalused suhtlemiseks. Keele kasutamine ühiste tegevuste käigus parandab keeleõppijate enesekindlust ja suhtlusoskusi.

2025. aasta sügisel on eestikeelsele haridusele ülemineku esimestest etappidest möödunud terve aasta, seega loodame, et Vaba Lava on saanud terve selle aja ja edaspidi Narva teatrimaja tegevustega kaasa aidata laste ja noorte keeleõppele. Noore vaataja teatri hulk on Narvas kasvanud ja jätkuvalt vajalik. Jätkame ka huvihariduse pakkumisega Narvas: toimivad teatri- ja tsirkuseringid, milles osalejate arv ning vastavalt koolitusmaht on loodetavasti kasvanud.

Tegevuskava aastateks 2026-2027

2026. aastal on Vabal Laval käsil järjekorras seitsmes kuraatorprogramm. Jätkame uuslavastuste väljatoomist nii Tallinna kui Narva teatrimajades. Reageerime ühiskonnas olulistele teemadele teatri võimaluste ja vahenditega. Aasta peale esietendub 4-6 uuslavastust. Narvas toimub järjekordne Poesiafestival. Lisaks on aasta lõikes Narva majas residentuuris 1-2 loomegruppi. Huvialaringid Narvas jätkavad edukat tegutsemist.

Ühtlasi on selleks ajaks valmis Linda tänaval asuv hotell, mis elavdab piirkonna turismi ja Vaba Lava on hotellile partneriks, luues ühiseid üritusi ja pakkudes oma ruume suuremateks üritusteks.

2027. aasta suvel leiab aset IV Vabaduse Festival.